

Po tom, co jim USA zavraždily prezidenta, Haiti ovládly gangy. Sílí volání po intervenci

- CZ24 News | 25. října 2021

HAITI: Nejdřív vražda prezidenta, pak katastrofální zemětřesení a další vlna emigrace a nakonec únos amerických misionářů. Dvě třetiny území Haiti dnes kontrolují zločinecké gangy a odborníci varují, že nejchudší země západní hemisféry dosáhla stavu zhrouteného státu.

Historici budou skřípat zuby, ale pro začátek si můžeme dovolit malou paralelu: čím je pro Čechy Masaryk, tím je pro Haitany Jean-Jacques Dessalines. Černošský vojevůdce, který ze vzbouřených otroků vytvořil bojeschopné jednotky, porazil vojsko vyslané Napoleonem a v roce 1804 vyhlásil nezávislost na Francii.

Jenže jak se zdá, od té doby to jde s Haiti z kopce. Když se minulou neděli haitský premiér Ariel Henry chystal k hrobu Dessalinese položit květiny, slavnostní ceremonii narušila střelba. Ministerský předseda se dal na útěk a krátce poté u památníku poklekl muž v bílém obleku a s černou vázankou.

Byl to nejznámější haitský gangster Jimmy Cherizier, šéf zločinecké organizace G9, kterého celá země zná pod přezdívkou Barbecue. U hrobu národního hrdiny položil věnec a dal tak celému světu najevo, kdo je králem Port-au-Prince.

Zločinecké gangy mají dnes pod kontrolou asi dvě třetiny jedenáctimilionového státu rozkládajícího se v západní části ostrova Hispaniola. Situace je tak špatná, že někteří odborníci hovoří o karibské

verzi Somálska.

„Ty gangy jsou moderní obdobou warlordů. Jsou početnější a jsou lépe vyzbrojeny než policie,“ řekl listu The Wall Street Journal odborník na karibský region Eduardo Gamarra z Florida International University.

Zhroucený stát

Na Haiti v současnosti existuje přibližně stovka gangů. Věnují se vydírání, pašování zbraní a v poslední době čím dál více únosům.

Podle statistik OSN bylo na Haiti v prvních osmi měsících letošního roku nahlášeno 328 únosů, téměř už o stovku víc než za celý minulý rok. Skutečná čísla jsou zřejmě daleko vyšší, místní lidskoprávní organizace CARDH napočítala jen za letošek téměř 800 únosů.

Na masové únosy, často celých autobusů, se specializuje gang 400 Mawozo. Právě on stál za zmizením skupiny misionářů, kteří na ostrov přijeli pomáhat po nedávném zemětřesení. Za propuštění šestnácti Američanů a jednoho Kanadana požaduje 17 milionů dolarů.

Členové organizace Christian Aid Ministries, která má vazby na komunity Amišů a Mennonitů v Ohiu, si zřejmě nebezpečí byli dobře vědomi.

„Na Haiti panuje politické bezvládní a moc převzaly gangy. Klid noci ruší prudká střelba, to spolu gangy bojují. Místní gang napadl i naše ústředí, poničil nám auta a požadoval peníze a jídlo,“ napsali loni v říjnu na svém blogu.

Bezpečnostní situace se výrazně zhoršila po zemětřesení v roce 2010, které si vyžádalo dvě stě tisíc mrtvých a oslabilo státní struktury do té míry, že přestaly být schopné zajišťovat základní služby a bezpečnost občanů.

„Z Haiti se prakticky stalo Somálsko. Kolaps státu vedl k vyšší přítomnosti kriminálních organizací v ulicích. Není tu nikdo, kdo by prosazoval právo. Nikdo, kdo by mohl gangy zastavit,“ vysvětluje odborník na migraci v regionu Manuel Orozco.

Gangy mají silná pouta na politické elity a jejich členové se často rekrutují z řad policie. „V každé ozbrojené skupině jsou nejméně dva policisté. Někteří jsou v gangu aktivní, jiní poskytují krytí nebo s nimi sdílejí informace,“ cituje agentura AFP odborníka na kriminalitu a lidská práva Gedeona Jeana.

Hořké vzpomínky na modré helmy

V posledních měsících navíc nešťastnou zemi zasáhly další dvě rány. V červenci komando kolumbijských žoldnéřů zavraždilo prezidenta Jovenela Moïseho, čímž se politické vakuum dále prohloubilo.

O měsíc později Haiti postihlo nové zemětřesení, které si vyžádalo na 2 250 obětí a zvedlo novou vlnu emigrace. Ostatně značná část osadníků migrantského tábora u města Del Rio na jihu Texasu, kde v polovině září žilo asi deset tisíc lidí, pocházela z Haiti.

I kvůli eskalující migrační krizi představuje situace na Haiti palčivý problém pro administrativu Joe

Bidena. Vyrůstající agresivita gangů a impotence místní policie proto oživily debaty o možné zahraniční intervenci.

Podle deníku The New York Times je ve hře rozmístění policejních a vojenských jednotek - buď pod patronací OSN nebo regionální organizace jako je Karibské společenství. Ve středu o situaci jednali prezidenti Dominikánské republiky, Panamy a Kostariky - tedy zemí, které migrace z kolabujícího státu ohrožuje nejvíce.

„Intervence zvenčí by mohla zajistit alespoň trošku stability a řádu, což by ve srovnání se současným stavem představovalo mimořádné zlepšení humanitární situace a pomohlo by to zachránit mnoho životů,“ argumentuje redakční komentář listu The Washington Post, podle něžž Biden spirálu anarchie na Haiti už nemůže dál ignorovat.

Obyvatelé zbídačené země ovšem mají se zahraničními intervencemi trpké zkušenosti. Mírová mise OSN rozmístěná po roce 2010 sem zavlekla epidemii cholery, která zabila deset tisíc lidí.

Chudé Haitanky se navíc staly snadným terčem sexuálního vykořisťování a po modrých helmách zde zůstaly stovky bastardů.

Zdroj: idnes